

Отже, вирішення звичайної господарської справи затягнулося більше, ніж на півтора року. Втім, від регламентації організаційних процесів при інституті нікуди не можна було подітися. Ними було пронизано вирішення будь-якого, навіть дрібного питання. В.Л. Кірпічову як директору ХПТІ необхідно було їх вирішувати. Проте, історія навчального закладу довела, що незважаючи на бюрократичний спротив, це йому успішно вдавалося.

Стаднік В.Ю.  
НТУ «ХП»

### **ВНЕСОК У РОЗВИТОК ХІМІЧНОЇ НАУКИ КАФЕДРИ ХІМІЧНОЇ ТЕХНІКИ ТА ПРОМИСЛОВОЇ ЕКОЛОГІЇ НТУ «ХП»**

Важливе місце у науковому доробку НТУ «ХП» посідають вчені-хіміки, не винятком є і досягнення кафедри хімічної техніки та промислової екології (ХТПЕ). Вивчення історії наукових досягнень вчених має надзвичайно важливе значення для кожного випускника не тільки цієї кафедри, але і всього університету.

Історія кафедри хімічної техніки та промислової екології (раніше кафедра механічного устаткування хімічних виробництв) розпочалася 18 жовтня 1946 року у складі факультету технології неорганічних речовин Харківського хіміко-технологічного інституту. Першим завідувачем кафедрою був призначений доцент Цейтлін А.Н.

З 1962 року на кафедрі організується навчальна лабораторія, що складалася із стендів фільтрувального, теплообмінного, холодильного устаткування і стенду дослідження напруги в елементах хімічної апаратури, що надало можливість як студентам, так і викладачам займатися науковою діяльністю. Так, наприклад, Павленко Валерій Федорович отримав не один патент пов'язаний з розробкою теплообмінного апарату, а нинішній завідуючий кафедрою Шапорев Валерій Павлович (випускник 1966 року) займався засобами отримання окислів магнію, барію, кальцію, карбоната кальцію та ін.

Протягом існування кафедра розширила напрями підготовки фахівців. Якщо спочатку існувала лише одна спеціальність – «Машини і апаратури».

ти хімічних виробництв», то вже сьогодні існують три спеціальності «Екологія та охорона оточуючого середовища», «Обладнання харчових та переробних виробництв», «Машини і апарати хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів». У межах цих спеціальностей створено декілька наукових напрямів «Композиційні матеріали», «Біоенерго-технологія», «Енергоресурсоощадні технології» та «Нове обладнання і процеси хімічних, біотехнологічних, харчових виробництв».

На сучасному етапі кафедра має високий потенціал розвитку. Студенти беруть активну участь у розробці науково-дослідницьких проектів, близько 3-5 проектів на рік мають успіхи і подальший розвиток. Результати досліджень кафедри відображені 15 монографіях та більш ніж у 750 статтях, як у вітчизняних, так і закордоном. Монографія Г.А. Ткача, І.Д. Зайцева «Виробництво соди» перекладена у Китаї. Розробки співробітників захищено патентами різних країн (Франції, Німеччини, США, Канади, Японії).

Варто згадати кращих випускників, якими пишається кафедра: Ліщина Богдан Миколайович – *академік інженерних наук України, який був директором Северодонецького об'єднання "Азот"*. Значну частину свого життя присвятив державному науково-дослідному та проектному інституту метанолу, компонентів моторних палив та продуктів органічного синтезу. Товажнянський Леонід Леонідович – ректор НТУ «ХП», заснував наукову школу з інтенсифікації процесів тепло- і масообміну в хімічній, харчовій, нафтопереробній промисловості, а також розробці сучасних теплообмінних апаратів. Лук'яненко Володимир Матвійович займався розробкою теоретичних основ автоматизованого оптимального проектування машин, конструкцій і приладів, створення на цій базі зразків сучасної техніки з впровадженням у серійне вітчизняне виробництво нового покоління конкурентоспроможних турбокомпресорних систем.

Отже, за майже 70-річний період кафедра перетворилася на єдиний навчально-дослідницький комплекс, колектив науковців досяг значних успіхів у галузі промислової хімії та підготовці кваліфікованих кадрів. Кафедра ХТПЕ займає провідне місце серед споріднених кафедр України.